

Lausunto

5.9.2022

VN/410/2022

VN/410/2022-PLM-19

JAKELU

Puolustusministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle ilmailulain (864/2014) muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausunto otsikon asiassa.

Esitysluonnoksen keskeisin sisältö koskee Euroopan unionin niin sanottua U-space-täytäntöönpanoasetusta (EU 2021/664, jäljempänä "täytäntöönpanoasetus") täydentävää kansallista sääntelyä. Täytäntöönpanoasetuksessa vahvistetaan säännöt ja menetelmät, jotka koskevat miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien turvallista käyttöä U-space-ilmatilassa, miehittämättömien ilma-alusjärjestelmien turvallista integrointia ilmailujärjestelmään ja U-space-palvelujen tarjoamista.

Täytäntöönpanoasetuksen tavoitteena on lukuisten samanaikaisten UASoperaatioiden (Unmanned Aircraft System, miehittämätön ilma-alusjärjestelmä) turvallinen hallinta ja miehitetyn ja miehittämättömän ilmailun harjoittaminen rinnakkain turvallisesti. U-space-lainsäädännön lisäksi esitysluonnos sisältää myös yksittäisiä ilmailulain muutosesityksiä.

U-space-täytäntöönpanoasetuksessa jätetään tietyt asiat, kuten U-space-ilmatilojen perustaminen, U-space-palveluntarjoajan nimeäminen ja tietojen asettaminen saataville, jäsenvaltioiden päätettäväksi, joten näistä säätäminen kansallisesti on tarpeen.

Täytäntöönpanoasetuksen johdannon kohdan 28 mukaan sitä ei pitäisi soveltaa sotilas- tai valtion ilma-aluksiin tai muihin vastaaviin viranomaistehtäviä suorittaviin miehittämättömiin ilma-aluksiin, ellei jäsenvaltio ole EU:n parlamentin ja neuvoston antaman asetuksen 2018/1139 2 artiklan 6 kohdan nojalla päättänyt soveltaa miehittämättömiä ilma-aluksia koskevia sääntöjä tällaiseen toimintaan. Ilmailulakiin em. asetuksen edellyttämät muutokset on tehty vuonna 2020 ja silloin päädyttiin kansallisesti ratkaisuun, jonka mukaan Suomessa miehittämättömiä ilma-aluksia koskevaa EU -sääntelyä ei sovelleta sotilasilmailuun eikä muuhun viranomaisten harjoittamaan miehittämättömään ilmailuun.

1. Yleistä

Puolustusministeriö haluaa kiinnittää huomiota siihen, ettei puolustushallinto ole osallistunut käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen luonnoksen valmisteluun. Tämä on vaikuttanut siihen, ettei esitettyjen muutosten arviointia ole pystytty arvioimaan kaikkien esitettyjen muutosten vaikutusten piirissä olevien kannalta. Puolustusministeriö haluaa korostaa, että valtakunnan ilmailun kokonaisuus käsittää siviili-, sotilas- ja valtion ilmailun. Ilmailussa on kyse kaikkien ilmailua harjoittavien yhteistoiminnasta, joka vielä korostuu Suomessa käytössä olevassa ilmailun integroidussa mallissa, jossa sekä siviili- että sotilasilmailu käyttävät suurelta osin samaa ilmailun infrastruktuuria. Ilmatilan hallinnan osalta ilmailulainsäädännön tavoitteena on yhteen sovittaa eri ilmailun toimijoiden tarpeet sujuvan ilmaliikenteen takaamiseksi.

Sotilasilmailu on määrältään huomattava osa kaikesta valtakunnan ilmailusta. Sotilasilmailulla on ilmatilan käytölle ja ilmailun infrastruktuurille sen lakisääteisistä tehtävistä johtuvia ja sen turvallisuuden takaamiseksi muusta ilmailusta poikkeavia tarpeita, jotka tulee ottaa huomioon ilmailulainsäädäntöä kehitettäessä. Tämä koskee myös miehittämättömää ilmailua.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Sotilasilmailun lisäksi miehittämättömän ilmailun määrän lisääntyminen ja sen yhteiskunnan eri toimintoille kasvava merkitys liittyy myös Puolustusvoimien muihin tehtäviin ja yleisemmin kansalliseen turvallisuuteen. Miehittämätöntä ilmailua on, sen tarjoamien hyötyjen lisäksi, mahdollista käyttää maanpuolustusta ja kansallista turvallisuutta vahingoittavalla tavalla. Sen vuoksi on välttämätöntä ottaa huomioon edellä mainitut osa-alueet miehittämätöntä ilmailua koskevassa lainsäädäntövalmistelussa ja varmistaa lainsäädännön tasolla mekanismit, jotka turvaavat maanpuolustuksen ja kansallisen turvallisuuden.

Esitysluonnoksessa ei olekaan käsitelty maanpuolustukseen tai kansalliseen turvallisuuteen liittyviä näkökulmia. Vaikka EU:n miehittämätöntä ilmailua koskeva sääntelyä ei sovelleta lähtökohtaisesti miehittämättömään sotilasilmailuun, on näiden seikkojen perusteellinen käsittely esitysluonnoksen valmistelun yhteydessä välttämätöntä. Edellä sanottua korostaa etenkin se, että U-space-ilmatilojen kokoa, määrää tai sijaintia ei lähtökohtaisesti rajoiteta täytäntöönpanoasetuksessa eikä esitetyissä ilmailulain muutoksissa, ja esimerkiksi rajat ylittävät U-space-ilmatilat ovat tulevaisuudessa mahdollisia.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan täytäntöönpanoasetuksen tarjoama kansallinen sääntelyvara olisi käytettävä hyväksi täysimääräisesti kansallisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Puolustusministeriön saaman käsityksen mukaan U-space -ilmatilat olisivat aluksi pienehköjä ja vähäisiä. Lainsäädännöllisiä ratkaisuja tehtäessä olisi huomioitava alan kehitys pitkällä tähtäimellä ja lainsäädännöllisten ratkaisujen olisi otettava huomioon miehittämättömän ilmailun määrä ja U-space -alueiden lisääntyminen.

Miehittämätön sotilasilmailu on kansainvälisesti voimakkaan kehityksen kohteena ja myös Puolustusvoimat osallistuu siihen aktiivisesti. Tulevaisuudessa Puolustusvoimilla on lisääntyvä tarve harjoittaa tehtäviensä toteuttamiseksi UAS-operaatioita, jotka voidaan toteuttaa myös yhteistoiminnassa miehitettyjen sotilasilma-alusten kanssa. Vaikka täytäntöönpanoasetusta ei sovelleta sotilasilmailuun, on ilmailulainsäädännön kehittäminen myös edellä mainitusta näkökulmasta otettava huomioon hallituksen esitysluonnosta laadittaessa.

2. U-space ilmatilojen perustaminen

Esitetyn ilmailulain 11 d §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto Traficom voisi määräyksellään perustaa enintään kolmeksi vuodeksi U-space -täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitetun U-space-ilmatilan. Säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan Traficom voisi perustaa U-space -ilmatiloja sekä omasta aloitteestaan että muiden tahojen ehdotuksesta. Määräyksen valmisteluun liittyy ilmailun toimijoiden kuulemisprosessi, jolla annetaan mahdollisuus vaikuttaa määräyksen sisältöön. Kuulemisprosessilla vastataan täytäntöönpanoasetuksen vaatimukseen, jonka mukaan kansallisen viranomaisen (Traficom) on koordinoitava U-space -ilmatilan perustaminen muiden viranomaisten kanssa.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan pelkkä kuulemisprosessi ei ole riittävä, jotta sotilasilmailuun ja sen turvallisuuteen sekä maanpuolustukseen ja kansalliseen turvallisuuteen liittyvät intressit tulevat riittävällä tavalla turvatuksi.

Lähtökohtana olisi oltava, että U-space -ilmatilat eivät saa aiheuttaa haittaa tai kasvanutta riskiä Puolustusvoimien operatiiviselle lento- ja miehittämättömälle lennätystoiminnalle.

Puolustusministeriö esittää, että U-space -ilmatilan perustamiseen liittyen lakiin otetaan vastaavat säännökset kuin voimassa olevan ilmailulain 11 b §:ssä on niin kutsuttuja sallivia UAS-ilmatilavyöhykkeitä koskien. Ilmailulain 11 b §:n 2 momentin mukaan Traficom on ennen ilmatilavyöhykettä koskevan päätöksen tekemistä sovittava asiasta Puolustusvoimien kanssa.

Edellä tarkoitettussa sopimusmenettelyssä selvitetään UAS-ilmatilavyöhykkeen aiheuttamat vaikutukset sotilasilmailun toimintaedellytyksiin ja Puolustusvoimien lakisäätöisten tehtävien toteuttamiseen.

Ilmailulain 11 b §:n 3 momentin mukaan ilmatilavyöhykettä koskevassa määräyksessä tai päätöksessä voidaan asettaa miehittämättömille ilma-alusjärjestelmille ja niiden käyttäjille muun muassa ehtoja yleisen järjestyksen ja turvallisuuden takaamiseksi sekä ehtoja sotilasilmailun toimintaedellytysten tai Puolustusvoimien tehtävien toteuttamisen varmistamiseksi.

3. U-space -tietopalvelun tarjoajat ja palveluntarjoajat

Esitetyn 108 a §:n mukaan valtioneuvosto voisi nimetä U-spacetiopalvelun tarjoajan, joka tarjoaa yhteisiä tietopalveluja yksinoikeudella yhdessä tai useammassa 11 d §:n mukaisesti perustetussa U-space -ilmatilassa.

Voimassa olevan ilmailulain 108 §:ssä säädetään ilmaliikenne- ja sääpalveluiden tarjoajan nimeämisestä. Pykälän mukaan valtioneuvosto nimeää ilmaliikennepalvelun tarjoajan, joka toimii nimeämistä koskevassa ilmatilassa yksinoikeudella. Ennen nimeämistä on kuultava sisäministeriötä ja puolustusministeriötä. Nimeämisessä on otettava huomioon asianomaisessa ilmatilassa tai sen osassa tarjottavan ilmaliikennepalvelun erityispiirteet, turvallisuuden säilyminen korkealla tasolla, ilmatilan tehokas käyttö sekä etsintä- ja pelastuspalveluihin, aluevalvontaan ja valmiuslain 3 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin poikkeusoloihin liittyvien tehtävien suorittaminen.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan U-space -tietopalvelun tarjoajan nimeämisessä tulee ottaa soveltuvin osin huomioon samat seikat kuin ilmaliikenne- ja sääpalvelun tarjoajan kohdalla. Ilmailulakiin tulisi näin ollen kirjata velvollisuus kuulla puolustusministeriötä ja sisäministeriötä ennen tietopalveluntarjoajan nimeämistä.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan sotilasilmailun tehtävien kannalta tietopalveluntarjoajalla on keskeinen merkitys sotilasilma-alusten suorittamien operaatioiden toteuttamisessa, koska tietopalveluntarjoaja muun muassa käsittelee sotilasilmailuun liittyviä ilmatilarajoituksia sekä asettaa saataville keskeiset U-space -toimintaan liittyvät tiedot, jotka Puolustusvoimat tarvitsee tehtäviensä toteuttamiseen.

Täytäntöönpanoasetuksen 7 artiklan mukaan U-space -palveluja voi tarjota oikeushenkilö, joka on V luvun mukaisesti sertifioitu U-spacepalvelujen tarjoajaksi. Todistuksen myöntäisi Traficom. 15 artiklassa on lueteltu edellytykset todistusten myöntämiseksi. Artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan todistuksen hakijan on mm. osoitettava pystyvänsä tarjoamaan palvelujaan turvallisella tavalla, joka vastaa U-space -ilmatilaa varten 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti vahvistettua suoritustasoa. 3 artiklan 4 kohdan mukaan perustettavasta U-space-ilmatilasta on tehtävä riskiarviointi, jonka perusteella on määritettävä ilmatilaa käyttävän miehittämättömän ilma-alusjärjestelmän valmiudet ja suorituskykyvaatimukset, tarjottavien U-space-palvelujen suorituskykyvaatimukset ja sovellettavat toimintaehdot sekä rajoitteet. Tämän lisäksi 15 artiklan 1 kohdan k alakohdan mukaan todistuksen hakijan on laadittava varautumissuunnitelma muun muassa turvarikkomusten varalta.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan olisi perusteltua, että Traficom veloitettaisiin ilmailulain 108 a §:ään sisällytettävällä säännöksellä kuulemaan Puolustusvoimia U-space -palveluntarjoajan sertifioinnista.

Edellä mainitut täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan edellytykset todistuksen myöntämiselle ovat merkittäviä myös Puolustusvoimien tehtävien kannalta. Puolustusvoimilla voi olla U-space -ilmatilan sijainnista ja luonteesta riippuen vaihtelevia vaatimuksia U-spacepalveluntarjoajalle ja hallussaan ilmatilaan ja palveluntarjoajaan liittyvää tietoa, joka ei ole Traficomien saatavilla. On myös huomattava, että täytäntöönpanoasetuksen 18 artiklan f kohdassa säännelty toimivaltaisen viranomaisen (Traficom) velvollisuus koordinoida U-space -ilmatilaan ja sen käyttöön liittyviä ehtoja ja rajoituksia muiden viranomaisten kanssa, ei koske U-space -palveluntarjoajan sertifiointia. Näin ollen velvollisuudesta kuulla Puolustusvoimia olisi säänneltävä kansallisella lainsäädännöllä.

4. Sotilasilmailun aluevalvontatehtävien turvaaminen

Puolustusministeriö korostaa, että Ilmavoimien operatiivisissa tehtävissä ilmatilan esteetön käyttö on välttämätöntä. Aluevalvontalaissa säädetään tämän oikeuden turvaamisesta aluevalvontatehtävien osalta. Aluevalvontalain 24 c §:n mukaan ilmaliikennepalvelun tarjoajan ja ilmatilan hallintayksikön on turvattava aluevalvontaviranomaisen pyynnöstä ilmatilan esteetön käyttö aluevalvontatehtävää suorittavalle valtion ilma-alukselle tai sotilasilma-alukselle.

Edelleen aluevalvontalain 34 a §:n mukaan ilmaliikennepalvelun tarjoajan ja ilmatilan hallintayksikön on rajoitettava ilmatilan käyttöä aluevalvontaviranomaisen pyynnöstä voimakeinojen käytön turvaamiseksi sekä varattava tässä tarkoituksessa ilmatilan esteetön käyttö valtion ilma-aluksille. U-space -lainsäädännössä on varmistettava vastaava ilmatilan esteetön käyttö myös U-space -ilmatiloja koskien.

Täytäntöönpanoasetuksen 10 artiklan 10 kohdan mukaan U-spacepalveluntarjoajien on annettujen lennätyslupien osalta jatkuvasti tarkistettava uudet dynaamiset ilmatilarajoitukset ja ilmatilan rajaamiset sekä asianomaisten ilmaliikennepalveluyksiköiden jakamat tiedot miehitettyjen ilma-alusten liikenteestä, erityisesti miehitetyistä ilma-aluksista, joiden tiedetään tai uskotaan olevan hädässä, mukaan lukien laitton haltuunotto, ja päivitettävä tai peruutettava U-space -lennätysluvat olosuhteiden edellyttämällä tavalla.

Edellä mainittu säännös jättää jossain määrin avoimeksi U-spacepalveluntarjoajan velvollisuuden turvata ilmatilan esteetön käyttö aluevalvontatehtävää suorittavalle valtion ilma-alukselle tai sotilasilma-alukselle.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan Säännös näyttää jättävän harkintavaltaa U-spacepalveluntarjoajalle lennätyslupien muuttamisessa, koska sanamuodon mukaisesti lennätysluvat on päivitettävä tai peruutettava ”olosuhteiden edellyttämällä tavalla”. Säännös ei siten ole sanamuodoltaan samalla tavalla ehdoton kuin aluevalvontalain 24 c ja 34 a §:t.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan myös U-space -palveluntarjoajalla tulee olla vastaavat velvollisuudet kuin ilmaliikennepalvelun tarjoajalla ja ilmatilan hallintayksiköllä. Näin ollen puolustusministeriö esittää harkittavaksi, että aluevalvontalakia muutettaisiin niin, että 24 c ja 34 a §:ssä mainittaisiin myös U-space -palveluntarjoaja ilmaliikennepalvelun tarjoajan ja ilmatilan hallintayksikön lisäksi tahona, jolla on velvollisuus turvata ilmatilan esteetön käyttö aluevalvontatehtävää suorittavalle ilma-alukselle.

5. Lentopaikan käytön kieltäminen ja rajoittaminen

Ilmailulain 88 §:ssä säädetään lentopaikan käytön kieltämisestä ja rajoittamisesta. Sen pääpaino on nykyisessä muodossaan lentopaikan käytön kieltämisellä tai rajoittamisella sen tekniseen turvallisuuteen liittyvien syiden johdosta. Ensisijainen toimintavastuu on lentopaikan pitäjällä.

Traficomin edellytetään puuttuvan tilanteeseen vain, jos lentopaikan pitäjä ei ole ryhtynyt toimiin. Puolustushallinnossa on tunnustettu säännöksen soveltamisen ongelmallisuus esimerkiksi tilanteessa, jossa lentopaikka tulisi sulkea nopeasti maanpuolustukseen liittyvästä syystä. Sen vuoksi pykälän sisällön uudelleen arviointi ja muuttaminen ovat tervetulleita uudistuksia.

Esitysluonnoksen mukaan ilmailulain 88 §:än sisällytettäisiin uusi 4 momentti, jossa Traficomille annettaisiin tehtävä kieltää lentopaikan käyttö tai rajoittaa sitä, jos aluevalvonta, rajaturvallisuus, poliisitoiminta, pelastustehtävät tai yleinen järjestys tai turvallisuus tätä edellyttää. Esityksen perustelujen mukaan rajoitusten perusteet liittyvät erityisesti sisäministeriön hallinnonalaan. Sen vuoksi esityksessä esitetään, että Traficom voisi ryhtyä tällaisiin toimiin sisäministeriön esityksestä.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan lentopaikan sulkemisessa tulisi lähtökohdaksi ottaa samat periaatteet kuin voimassa olevassa ilmailulain 11 §:ssä on ilmatilan käytön kieltämisestä ja rajoittamisesta koskien.

Säännöksen mukaan ilmatilan hallintayksikön on kiellettävä tai rajoitettava ilmailu tietyllä alueella:

- 1) omasta aloitteestaan enintään yhden vuorokauden ajaksi, jos tähän on poikkeuksellinen ja erityisen painava lentoturvallisuuteen tai maanpuolustukseen liittyvä syy,
- 2) muun muassa sotilasviranomaisen, Rajavartiolaitoksen tai poliisin esityksestä enintään seitsemän vuorokauden ajaksi, jos se on välttämätöntä esimerkiksi maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden, poliisitoiminnan taikka yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Traficom voi lentoturvallisuuden, turvallisuustutkinnan, maanpuolustuksen, aluevalvonnan, rajaturvallisuuden, poliisitoiminnan, pelastustehtävien tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi välttämättömästä syystä rajoittaa taikka kieltää ilmailun tietyllä alueella enintään neljän viikon ajaksi. Tätä pidemmistä rajoituksista tai kielloista ilmailuun säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Puolustusvoimien tehtävien kannalta ilmatilan ja lentopaikan käytön kieltämisellä tai rajoittamisella on samat tavoitteet. Kyse on mahdollisen ulkoisen sotilaallisen uhkan torjumisesta. Ilmatilan käytön rajoittamisella ja kieltämisellä voidaan jo nykyisen lainsäädännön nojalla tehdä nopeita toimenpiteitä, joilla uhkaan voidaan osaltaan vastata ja estää siviili-ilmaliikenteen toiminta halutulla alueella mukaan lukien lentopaikkojen käyttö. Pelkkä ilmatilan käytön kieltäminen ei kuitenkaan tosiasiallisesti estä ilmatilan eikä lentopaikkojen käyttöä, jos uhkan muodostava ilma-alus ei sitä noudata. Lentopaikan sulkeminen fyysisillä esteillä estää tehokkaasti sen käyttämisen ja on osaltaan välttämätön toimenpide valtakuntaan mahdollisesti ilmaitse kohdistuvan sotilaallisen uhkan torjumiseksi.

Lainsäädännön olisi näin ollen annettava lentopaikan sulkemiseksi tai sen käytön rajoittamiseksi selkeä toimivalta ja mahdollistettava nopea päätöksenteko. Puolustusministeriön näkemyksen mukaan esitetty päätöksentekomalli ei mahdollista riittävän nopeaa päätöksentekoa.

Edellä mainituilla perusteilla puolustusministeriö katsoo, että ilmailulain 88 §:ä tulisi muuttaa lähtökohdiltaan vastaavaksi kuin ilmailulain 11 §. Näin ollen lentopaikan pitäjän tulisi omasta

aloitteestaan sulkea lentopaikka tai rajoittaa sen käyttöä, jos se on välttämätöntä maanpuolustukseen tai aluevalvontaan liittyvästä painavasta syystä. Lentopaikan pitäjällä olisi velvollisuus vastaaviin toimenpiteisiin enintään seitsemän vuorokauden ajaksi sotilasviranomaisen tai Rajavartiolaitoksen esityksestä, jos se on välttämätöntä aluevalvonnan, maanpuolustuksen tai rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi. Tätä pidemmästä lentopaikan käytön kieltämisestä tai rajoittamisesta päättäisi Traficom.

Jos katsotaan, että Traficom tulisi tehdä päätöksensä asianomaisen ministeriön esityksestä, toisin kuin ilmatilan käytön rajoittamisen tai kieltämisen osalta, olisi Traficom tehtävä päätös puolustusministeriön esityksestä, jos syy kieltämiseen tai rajoittamiseen olisi maanpuolustus tai aluevalvonta.

Puolustusministeriö huomauttaa, että toisin kuin esitysluonnoksessa on mainittu, aluevalvontalain 23 §:n mukaan aluevalvonta-asiat kuuluvat puolustusministeriön hallinnonalaan eivätkä sisäministeriölle. Aluevalvontalain 23 §:n 3 momentin mukaan puolustusministeriö johtaa ja sovittaa yhteen aluevalvontaviranomaisten toimintaa aluevalvontalain soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

Lisäksi puolustusministeriö esittää, että säännöksen perusteluissa mainittaisiin selvyuden vuoksi lentopaikan pitäjän velvollisuudesta sulkea lentopaikan kiitotiet ja rullaustiet fyysisillä esteillä olosuhteiden ja lentopaikan sulkemisen syyin niin edellyttäessä.

Koska sotilasilmailulla on tarve käyttää lentopaikkoja myös niissä tilanteissa, joissa lentopaikkojen käyttöä 88 §:ssä mainituilla perusteilla rajoitettaisiin tai kiellettäisiin, puolustusministeriön näkemyksen mukaan 88 §:än tulisi lisätä säännös siitä, että lentopaikan käytön kieltäminen tai rajoittaminen ei koske sotilasilmailua.

Sotilasilmailu voi toimia sitä koskevien sotilasilmailumääräysten mukaan lentopaikoilta, jotka eivät täytä siviili-ilmailumääräysten vaatimuksia, tai sotilasilmailulla on tarve käyttää lentopaikkaa operatiiviseen toimintaan siihen kohdistuvasta sotilaallisesta uhkasta huolimatta. Näin ollen sotilasviranomaisen tekee itse arvion lentopaikan käyttökelpoisuudesta omien tehtäviensä toteuttamiseen, ja sotilasilmailun viranomaisyksikkö tarvittaessa hyväksyy lentopaikan lentoturvallisuuden kannalta sotilasilmailuun, esimerkiksi niissä tilanteissa, että lentopaikka on suljettu siviiliilienteeltä teknisten syiden tai valtakuntaan kohdistuvan sotilaallisen uhan vuoksi.

6. Lopuksi

Puolustusministeriön haluaa lopuksi todeta, että esityksen tavoitteet ovat sinänsä kannatettavia. Puolustusministeriö korostaa, että miehittämättömän ilmailun kehitys asettaa haasteita ja mahdollisuuksia kaikille ilmailun toimijoille sekä kansainväliselle että kansalliselle lainsäädännölle. Kyse on monimutkaisesta operatiivisista, teknisistä ja oikeudellisista seikoista käsittävästä kokonaisuudesta, jonka valmistelu on tehtävä kansallisesti huolellisesti kaikkien ilmailun toimijoiden yhteistyönä. Puolustusministeriö katsoo, että ainoastaan niin saavutetaan kehityksen vaikutuspiirissä olevien kesken yhteinen ymmärrys tulevan kehityksen tahtotilasta ja siihen liittyvän lainsäädännön kehittämisestä, tarkoituksesta ja tulkinnoista.

Lainsäädäntöjohtajan sijainen,
Hallitusneuvos

Minnamaria Nurminen

Vanhempi hallitussihteeri

Kosti Honkanen

Jakelu Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi Kansliapäällikkö Esa Pulkkinen
Osastopäällikkö Teemu Penttilä
Lainsäädäntöjohtaja Hanna Nordström

Pääesikunta

VN/410/2022-PLM-19

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: